

Částečný restaurátorský zásah na knize Compendium der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen

Kristýna Boumová, Ségolèn Girard, Tereza Szamová, Dana Hřebecká, Petra Vávrová

Národní knihovna České republiky, Odbor ochrany knihovních fondů

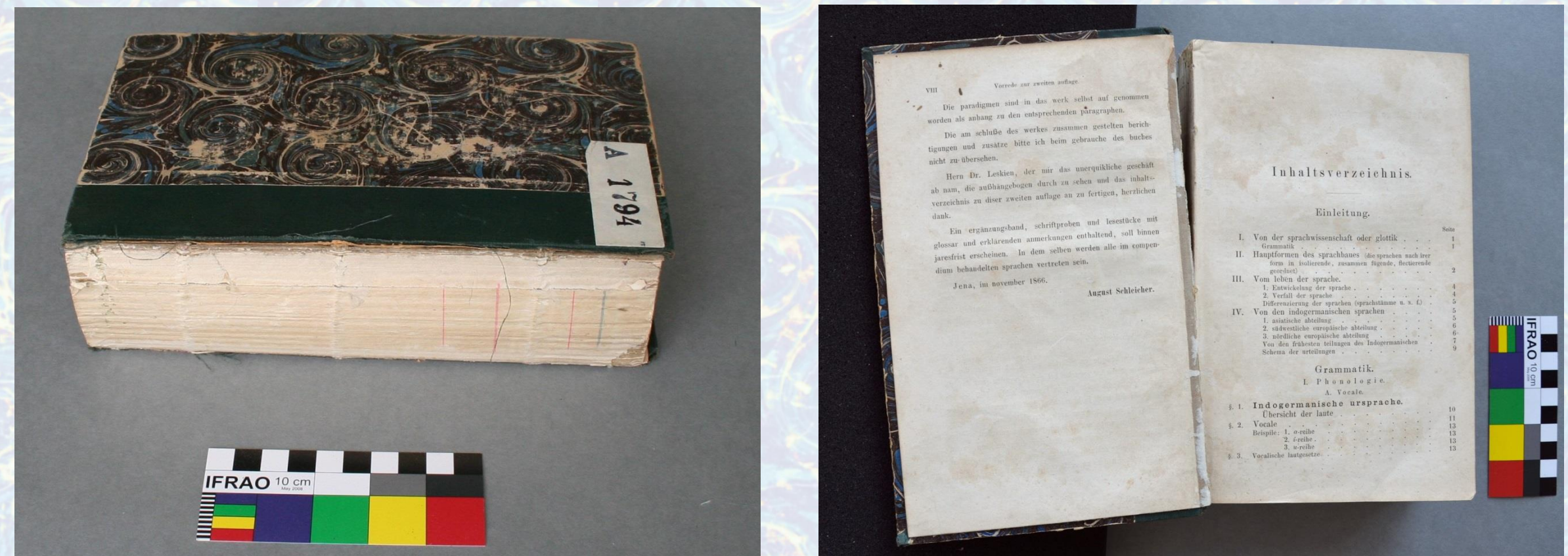
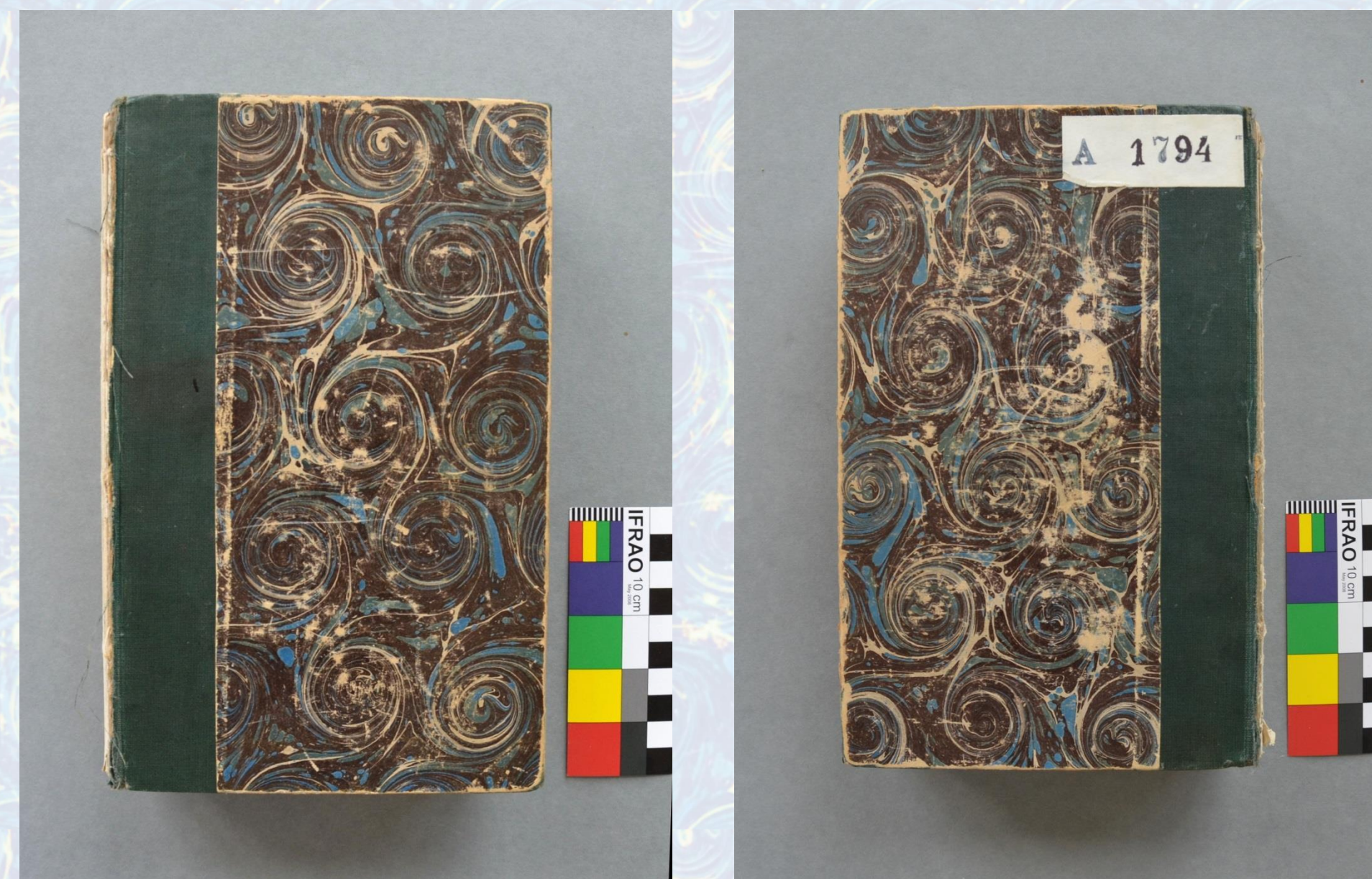
Popis knihy:

Kniha má název Compendium der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen : kurzer Abriss einer Laut- und Formenlere der indogermanischen Ursprache, des altindischen, alteranischen, altgriechischen, altitalischen, altkeltischen, altslawischen, litauischen und altdeutschen, signaturu A 001794 a čárový kód 3186187010. Je zařazena do Slovanské knihovny. Rozměry knihy jsou 225 x 148 x 55 mm. Vydání z roku 1866.

Knižní vazba je poloplátěná tuhá. Papírový potah je zdobený mramorováním. Knižní blok je šitý na tři zapuštěné motouzy „ob složku“. Papír knižního bloku je strojový dřevitý papír. Typ tisku písma je knihtisk černé barvy.

Popis poškození:

Na knize se nedochoval hřbetník s potahem. Přední deska knihy byla částečně uvolněná od knižního bloku, protože byl přetržený horní vaz. Kniha byla znečištěná a potah desek byl poškrábaný. Došlo k poškození potahu hran a rohů desek. Tvar hřbetu byl lehce deformovaný. Papír knižního bloku byl zaprášený, dále zde byly trhliny a ztráty papíru. Knižní blok byl poškozen foxingem.

stav před restaurováním

Restaurátorský zásah:

Nejdříve byl proveden průzkum předmětu, kdy byla změřena hodnota pH papíru knižního bloku. Průměrná hodnota pH papíru je 4.

Dále bylo provedeno mechanické čištění pomocí gum a vysavače. Po očištění byl z hřbetu odstraněn přelep a klížení hřbetu pomocí 4% Tylosy MH6000. Po očištění a vyschnutí byl hřbet navlhčen a ručně navrácen zpět do původního tvaru a zatížen.

Kniha byla šitá na zapuštěný motouz, proto byl vaz nastaven pomocí nití, které byly protaženy skrz původní vaz na více místech. Spodní část nití byla po roztřepení nalepena na hřbet. K nově nastavenému vazů byly přišity první tři složky. Hřbet byl zaklizen želatinou a navrch byla nanášena vrstva škrobu. Po vyschnutí byl hřbet přelepen silnějším japonským papírem a vytvořena dutinka z nekyselého papíru. Nastavený vaz se nalepil na původní místo pod předsádku na přideštit.

Pro doplnění potahu hřbetu byl zvolen vhodně dobarvený japonský papír Saturnovými a Rybacelovými barvami a bavlněný voál. Nový hřbetník byl vytvořen z lepenky Národní knihovny o tloušťce 600 µm. Nový hřbetník byl nalepen doprostřed na kaširované plátno.

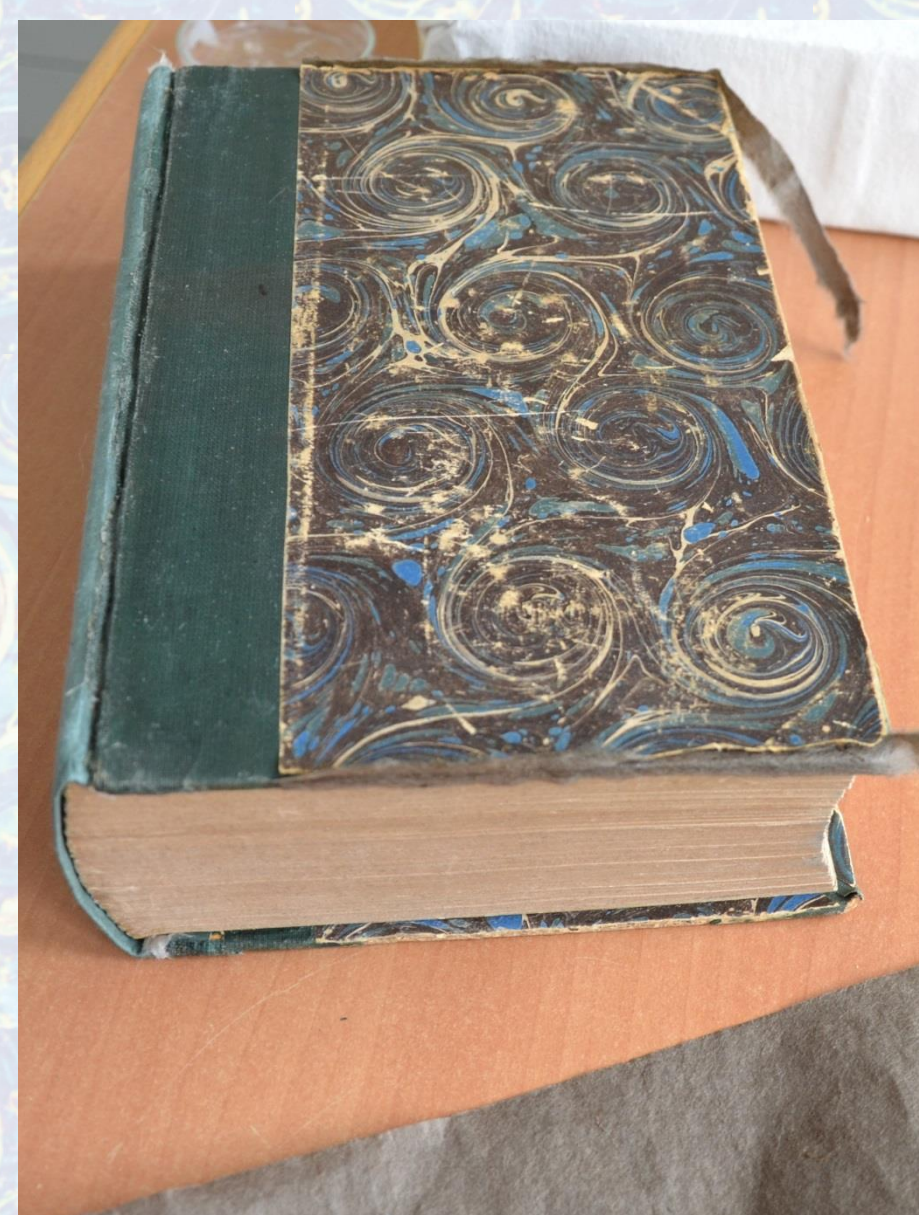
Desky byly u hřbetu podélně rozštěpeny pomocí skalpelu do hloubky 1 cm. Byly naříznuty původní záložky na hraně desky a na přideštit, tak aby šel nový materiál zahrnout. Byla nadzvednuta předsádka u hlavic.

Hřbetník byl přilepen škrobem na dutinku, kaširované plátno bylo vlepeno do rozštěpených desek a drážky byly pečlivě vytvářeny. Bylo nutné stále kontrolovat pozici hřbetníku. Mezi vrchní část rozštěpené desky a kaširované plátno byla vložena netkaná textilie a kniha byla zalisována. Po vyschnutí byly namazány záložky škrobem a založeny. Dále byla slepena rozštěpená deska dohromady a přilepen uvolněný původní potah a předsádky zpět. Kniha byla zalisována a nechána vyschnout.

Dále byly opraveny trhliny papíru a jeho chybějící místa v knižním bloku tenkým japonským papírem a škrobem. Na závěr byly zpevněny rohy a hrany. Ztráty papírového pokryvu na hranách desek byly doplněny dobarveným japonským papírem. Na knihu byl vyroben ochranný obal z lepenky archivní kvality Box Board.

stav po restaurování

stav v průběhu restaurování

Použitý materiál a chemikálie:

Japonský papír dobarvený Rybacelovými a Saturnovými barvami, rýžový škrob, směs rýžového škrobu a Planatolu Elasta N (1:1), Iněný motouz, Iněná nit, želatina, papír archivní kvality, lepenka NK, 0,5% vodný roztok Tylosy MH300, 3% ethanolový roztok Klucelu G, nekyselý papír, bavlněný voál.

Poděkování:

Práce vznikla díky finanční podpoře Ministerstva kultury ČR v grantovém Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity NAKI. Projekt nese název „Průzkum, konzervace a péče o novodobé knihovnické fondy – materiály a technologie“ (DF13P01OVV004, 2013–2017).